

[Kristen Østergaard.]

videre i fremtiden, men kun under én forudsætning, nemlig den, at magtbalancen mellem Øst og Vest imellem parterne oprettholdes. Derfor er Danmark direkte interesseret i, at NATO-forsvaret som helhed ikke svækkes, og det er vi også ud fra den betragtning med den specielle geografiske beliggenhed, som Danmark har.

Der er noget mærkeligt ved situationen i Europa derved, at samtidig med at vi kan notere politisk afspænding, må det konstateres som virkelighed, at Warszawa-pagttlandene med Sovjetunionen i spidsen forøger deres militære anstrengelser både til lands og i lufrummet; og hvad angår flådeudbygningen, føres der fra Sovjetunionen en planmæssig, nærmest kæmpemæssig aktivitetsforøgelse både i Middelhavet og i Østersøen, hvor Danmark på forskellige måder ubehageligt mærker Sovjetunionens påtrængenhed.

Jeg nævner disse ting, fordi det forekommer mig, at regeringen som grundlag for sine forslag tillægger det, som er sket hidtil på dette område, for stor betydning, og jeg bemærkede mig også, at hr. Preben Steen Nielsen nævnte, at denne afspænding er den mest omfattende, den bedste, vi hidtil har haft. Men det er jo ikke nok, vi må se disse andre praktiske kendsgerninger som baggrund for det. Derfor nævner jeg disse forhold for at advare både regeringen og hr. Preben Steen Nielsen og andre af tilsvarende opfattelse imod at tage på forskud af politiske afspændingsfrugter, der for tiden hverken er halv- eller helmodne.

Som bekendt har forsvarskommissionen afsluttet sit arbejde, og jeg finder, at i folketingsudvalgets fortsatte arbejde med at finde frem til en forsvarlig forsvarsordning er det nødvendigt at tage hensyn til nogle af de analyser og undersøgelsesresultater, der er nedfældet i kommissionens beretning.

Selv om det er i strid med regeringens forslag, er det nødvendigt at tage hensyn til den kendsgerning, at det i Danmark er vanskeligt at skaffe hvervede soldater i stort antal med nødvendige kvalifikationer og til overkommelige lønninger. Jeg kunne anføre en hel lang række argumenter for disse sammenfattende konstateringer, men med denne konstatering er jo samtidig et væsentligt grundlag for regeringens forslag bortfaldet.

Jeg mener — det vil jeg også gerne have sagt — at det er ønskeligt og hensigtsmæssigt med en betydelig større islet af hvervede soldater i forsvaret. Det kan vi også enes om, men det er trods alt mest virkelighedsbetonet at regne med og sigte efter et forsvar, der både har hvervet og værnepligtigt mandskab i fremtiden. Blandingsforholdet mener jeg ikke bør lægges fast på forhånd — det bør vi ikke strides om — men gradvis indrettes efter de forhåndenværende praktiske og økonomiske muligheder.

Regeringens egne beregninger har jo desuden bekræftet, at der er betydelige merudgifter forbundet med at erstatte værnepligtigt mandskab med hvervet mandskab. Denne kendsgerning må huskes i en situation, hvor regeringen vil have forsvaret presset ind i en meget snæver økonomisk ramme, nok også for snæver en økonomisk ramme på baggrund af de betydelige reduktioner, der er foregået i de foregående år.

Hr. Preben Steen Nielsen finder desværre, at de noterede udgifter i forbindelse med at udskifte værnepligtige med hvervede er et lille beløb, som han med en flot håndbevægelse mener nemt kan skaffes inden for de nuværende budgetter. Jeg vil have lov til at sige, at det i praksis nok skal vise sig at være lettere sagt end gjort.

Men i forbindelse med den snævre økonomiske ramme, regeringen søger overholdt, mener jeg det er nødvendigt at samle sig om de centrale og vigtige dele i forsvaret, og derfor kan det heller ikke være rimeligt, at regeringen som foreslået vil bruge store økonomiske midler og mange værnepligtiges tid til et lokalt forsvarssystem, der trods alt i en NATO-sammenhæng og efter NATO-vurdering er af sekundær betydning. Lokalforsvar er betydningsfuldt, men kun i forbindelse med en ordentlig felthær, og lokalforsvar tilvejebringes bedst og billigst efter det hidtil gældende mønster, nemlig ved at overføre ældre soldaterårgange og i forbindelse med hjemmевæret.

I forsvarskommissionens beretning foreligger resultatet af det afholdte forsøg med 9 måneders tjenestetid. Forsøget var nok behæftet med visse fejl, men trods disse fejl var det ikke til at tage fejl af resultatet, af forsøgets tale, nemlig at 12 måneders tjenestetid som nu ikke er for godt, men at 9 måneders tjenestetid viste sig helt utilstrækkelig.